

29.8.2023.

Vol.20, Broj 34

Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva i vodoprivrede
Republike Srbije

Izveštaj pripremio : Institut
za primenu nauke u poljo-
privredi

Email:
stips@minpolj.gov.rs

telefon:
011-3616-277

34

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA

Ponuda, tražnja i cene goveda u Srbiji		1
Rast cena tovnih svinja i pad cena šilježadi		2
Pregled cena žive stoke na stočnim pijacama		3
Cene žive stoke u klanicama		4
Cene stoke u EU		5
Cene jaja, pilećeg mesa i mlečnih proizvoda		6
Žitarice i stočna hraniva, Agroinfo vesti		7
Nedeljni prikaz cena žitarica i stočne hrane		8
Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu		9-13

Niže cene toвне junadi i tovnih bikova u odnosu na predhodni period

Klaničari sa područja Šumadijskog regiona, po nižim su cenama u odnosu na predhoni period otkupljivali tovnu junad telesne mase preko 480 kilograma. Dominirao je iznos od 340 din/kg. Osim njih vršen je još i otkup teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma po dominantnoj ceni od 700 din/kg i krave za klanje po ceni od 250 din/kg.

U klanicama na području Zlatiborskog regiona evidentiran je pad otkupne cene tovnih bikova SM rase telesne mase preko 500 kilograma jer se otkup najčešće odvijao po ceni od 370 din/kg.

Niža je bila prodajna cena krava za klanje SM rase protekle sedmice na pijaci žive stoke u Užicu. Prodaja se najčešće odvijala za 280 din/kg uz prosečnu ponudu i tražnju.

Protekle je sedmice u klanicama na području Jablaničkog regiona vršen otkup tovnih bikova SM rase telesne mase preko 500 kilograma po dominantnoj ceni od

350 din/kg i krava za klanje iste rase po dominantnoj ceni od 240 din/kg. Ponuda tovnih bikova bila je prosečna dok je ponuda krava za klanje bila dosta slaba.

Iako je pijaca žive stoke u Kraljevi bila otvorena mogla su se prodavati govea ovce i koze. Što se goveda tiče u ponudi je bilo teladi SM rase po ceni od 820 din/kg, tovnih bikova SM rase telesne mase preko 500 kilograma po ceni od 330 din/kg, priplodne junice koje su se mogle pazariti za skoro 200.000 dinara po grlu i krave za klanje po ceni od 260 din/kg.

Najčešća otkupna cena toвне jnadi telesne mase od 350 do 480 kilograma znosila je 320 din/kg u klanicama na području Loznice i okolnih mesta. Za otkupljene toвне bikove telesne mase preko 500 kilograma odgajivači su dobijali 350 din/kg, dok je kod krava za klanje dominirao iznos od 230 din/kg.

Zabeležen rast otkupne cene tovnih svinja u klanicama na području Šapca i Smedereva

Bolest svinja Afrička kuga koja je registrovana u Srbiji, Rumuniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Nemačkoj, Italiji, Grčkoj, Severnoj Makedoniji i kod divljih svinja u Mađarskoj, Bugarskoj, Slovačkoj i Češkoj, sa velikim brojem žarišta glavni je razlog zabrane rada stočnih pijaca u većini gradova uklučenih u STIPS.

Reporteri STIPS sa područja Šapca protekle su sedmice evidentirali rast otkupne cene tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma na dominantnih 240vdin/kg u klanicama na području ovog grada i okolnih mesta.

Rast otkupne cene tovnih svinja evidentiran je i u klanicama na području Podunavskog regiona jer je dominirao iznos od čak 270 din/kg. Skuplja su bila i grla telesne mase preko 120 kilograma pošto je dominirao iznos od 230 din/kg.

Otkupna cena prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma bila je viša u odnosu na predhodni period u klanicama na području Kragujevca i okolnih mesta. Naime, dominirao je iznos od 300 din/kg.

Pad otkupne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma evidentiran je u sedmci za nama u klanicama na području nišavskog reiona. Identična je situacija bila i na pijaci žive stoke u Nišu pa je dominantna cena prasadi iznosila 330 din/kg.

Klaničari sa područja Jablaničkog regiona otkupljivali su prasad telesne mase od 16 do 25 kilograma po dominantnoj ceni od 350 din/kg i tovnje svinje telesne mase od 80 do120 kilograma kod kojih je dominirao iznos od 220 din/kg.

Iako je stočna pijaca u Kraljevu bila otvorena protekle nedelje zabranjen je bio promet prasadi i ostalih kategorija svinja zbog bolesti.

Dominantna otkupna cena prasadi zadržala je iznos od 400 din/kg u klanicama na području Loznice. Za otkupljene tovnje svinje su odgajivači doobijali od 230 do 260 din/kg u zavisnosti od telesne mase i kvaliteta grla, dok je u kategoriji krmača za klanje dominirao iznos od 200 din/kg.

Na stočnoj pijaci u Užicu jeftinija jagnjad, a u Smederevu skuplja šilježad

Na stočnoj pijaci u Užicu evidentiran je pad prodajne cene jagnjadi u odnosu na predhodni period. Najčešće su se mogla pazariti za 360 din/kg. Obim ponude i prodaje bio je na zavidnom nivou.

Otkupna cena šilježadi dostigla je nivo od čak 250 din/kg u periodu od 21. do 27. avgusta u klanicama na području Podunavskog regiona. Obim ponude i otkupa bio je prosečan.

Reporteri STIPS iz Kragujevca zabeležili su pad prodajnih cena dviski i ovaca u odnosu na predhodnu sedmicu na stočnoj pijaci u ovom gradu. Za dviske su kupci trebali najčešće da izdvoje 170 din/kg a za ovce 150 din/kg. Pored njih u

ponudi je bilo jaradi po ceni od 200 din/kg i koze po dominantnoj ceni od 120 din/kg. U klanicama na području Šumadijskog regiona takođe je dolo do pada otkupne cene dviski u odnosu na predhodni period pošto je dominirao iznos od 150 din/kg.

Protekle su sedmice jarad bila skuplja od jagnjadi na stočnoj pijaci u Kraljevu pošto su se jarad prodavala za 400 din/kg, a jagnjad za 380 din/kg. Pored njih mogli su se pazariti ovce po ceni od 180 din/kg i priplodni ovnovi za skoro 30.000 dinara po grlu. U klanicama na području Raškog regiona vršen je otkup jagnjadi i ovaca, a otkupne cene bile su na prošlonedeljnom nivou

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 21.- 27.8.2023. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Baničevski	Pčinski	Mačvanski LO	Mačvanski SA	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Jablanički	Zlatiborski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	
Bikovi	>500kg	HF	330																			
Bikovi	>500kg	SM	350	350	350	350	340	340	350	340	350	350	350	350	350	370						
Dviske	sve težine	sve rase						150														
Jagnjad	sve težine	sve rase			380	400	370	350	350	390	350	350	350	350	350	350			400	400	350	350
Junad	350-480kg	sve rase		360	320				255								320					450
Junad	>480kg	sve rase				355			420				340	340								330
Koze	sve težine	sve rase																	100			
Krave za klanje	sve težine	SM			230				320		280	230	230	250	240	280						165
Krmače za klanje	>130kg	sve rase			200						200	205	200	200								235
Ovca	sve težine	sve rase			200					160	150		150	150								120
Prasad	16-25kg	sve rase			400	400	330				300	400	300	300	350							400
Telad	80-160kg	SM				750			650	400	700	340	500	700	600							
Tovljenici	80-120kg	sve rase	260	270	260	240				270	260	340		240			240					280
Tovljenici	>120kg	sve rase			230					230	250	330		220	220							
Šiježad	sve težine	sve rase																				250

**Cene jaja, pilećeg mesa i mlečnih proizvoda - zelene pijace
u Srbiji za period 21.- 27.8.2023. godine**

Naziv proizvoda	Jedinica mere	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA												
		Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Krajićevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	
Jaja (L)	komad	24	25	19	18	18	20	18	20	17	22	22	22	22	25	20	22	20	21	21	18	21	21	21
Jaja (M)	komad	23	24	17	16	17	18	17	19	15	21	21	21	20	18	18	21	19	21	18	20	20	20	20
Jaja (S)	komad	22	23	15	15	16	16	16	18	12	20	20	20	21	15	15	18	18	18	18	19	19	19	19
Jaja (XL)	komad	25	26	22	19	19	25	20	21	20	23	23	23	21	21	21	21	21	22	22	22	22	23	23
Piletina (sve rase)	kg	400	300	600	600	300	470	420	360	400	400	400	350	380	1000	450	400	400	400	400	360	360	350	350
Beli sir (masni)	kg	800	800	700	700	750	1200	650	600	600	700	600	600	1000	600	600	600	500	500	500	600	600	1000	1000
Beli sir (polumasnii)	kg	600	600	500	600	600	650	650	600	600	600	700	500	500	500	500	500	500	500	500	500	600	600	600
Kajmak	kg	1400	1400	1000	1100	1000	1200	1200	1200	1200	1000	1100	1100	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1100	1100	1100	1500	1500

Žitarice i stočna hrana

Na gazdinstvima okolini Pančeva evidentiran je rast dominantne cene pšenice upakovane u džakove najčešće od 50 kilograma na 26 din/kg uprkos dobroj ponudi.

Dominantna cena kukuruza, okrunjenog prirodno sušenog upakovanog u džakove najčešće od 50 kilograma iznosila je 25 din/kg na gazdinstvima u okolini Kikinde dok je za lucerkino seno u balama trebalo izdvojiti 20 din/kg.

Pad cena pšenice i kukuruza, okrunjenog, prirodno sušenog upakovanih u džakove evidentiran je u odnosu na predhodni period na gazdinstvima u okolini Šapca, pošto je dominirao iznos od 25 din/kg.

Prema izveštaju reportera STIPS iz Kragujevca protekle su se sedmice na području ovog grada mogli pazariti stočno

brašno i kukuruz po dominantnoj ceni od 30 din/kg, pšenica za 31 din/kg, suncokretovo brašno po ceni 55 din/kg i sojina sačma za 110 din/kg.

Na pijaci u Kraljevu standardna ponuda u sedmici za nama. Kupci su za stočno brašno trebali da izdvoje 32 din/kg, dok su dominantne cene pšenice i kukuruza bile 34 din/kg.

Na pijaci u Nišu evidentiran je rast cena pšenice i kukuruza okrunjenog, prirodno sušenog upakovanog u džakove najčešće od 50 kilograma. Dominantne cene oba poljoprivredna proizvoda iznosile su 35 din/kg, a ponuda i prodaja bili su vrlo slabi.

Cena stočnog brašna bila je viša u odnosu na predhodni period na pijaci u Užicu. Dominirao je iznos od 31 din/kg.

Agroinfo vesti

U toku je žetva suncokreta, a za sedam do deset dana, ukoliko se nastave visoke dnevne temperature, za žetvu će stići i soja, i kao i svake godine, cene i prinosi su ono što sve interesuje u ovom poslu

Prema prvim otkosima, suncokret će biti malo, jer žeteoci u srednjem Banatu i istočnom Sremu ukazuju da na poljima gde je usev skinut prinosi ne dostižu ni tonu po hektaru. Nevreme, oluja i led uništili su zrno suncokreta pa nema njive gde nije stradalo bar 20%, a na mnogim poljima ta šteta je i daleko veća.

Zemljoradnik Radosav Adamović iz Krčedina kazao da prinosi i cena suncokreta variraju.

– Otkupljivači nude akontnu cenu za uljaricu od 30 do 40 dinara, dok suncokreta ima od 800 kilograma do 1,5 tone po hektaru. Sa ovako malim prinosima poljoprivrednici sigurno neće moći pokriti troškove setve, čak ni da konačna cena suncokreta bude znatno viša. Suncokret će nam doneti čist gubitak, jer da bi bili na pozitivnoj nuli, trebalo bi da ga bude 3,5 tona po hektaru, koliki je bio prinos u Sremu lane, a kilogram suncokreta da košta 45,7 dinara – kazao je Adamović.

Lane je, podsetio je Adamović, akontna cena u žetvi bila 60 dinara, a na kraju žetve kilogram suncokreta je koštao 65 dinara i još je država davala pomoć od 7,8 dinara po kilogramu, pa je kilogram suncokreta bio 72,8 dinara:

– Prošlogodišnja cena uljarice bila je solidna, imali smo novca da započemo novi setvu i neštio smo i zaradili. I dok ratari, po svoj prilici, žanju gubitak ubirajući rod suncokreta, prvi rezultati žetve soje znaće se naredne sedmice, kada kombajni uđu u polja.

Ratari koji su je sejali kažu da, za sada, uljarica ne izgleda loše, ali da ukoliko narednih dana ne dođe do smene klime i ne padne dobra kiša, rod može da bude znatno umanjen.

– Soja se sada nalazi u fazi nalivanja zrna i kiša joj je preko potrebna. Ukoliko kiše ne bude, postoje izgledi da se ponovi lanjska godina kada su prinosi soje bili mali zbog velike suše, svega po nekoliko stotina kilograma po hektaru – kaže ratar Janko Hrčan iz Kisača.

On ističe da bi zemljoradnici mogli da bankrotiraju, jer su lane imali zaradu od pšenice koja je donekle pokrila gubitak na soji:

– Ove godine žito smo prodavali od 19 do 21 dinar, što je za nas bila izuzetno niska cena i sada, ako još rod soje podbaci, nećemo imati novca ni za oranje, a kamoli za zasnivanje nove setve. Smatram da novi rod soje ne bi trebao da bude jeftiniji od 60 dinara po kilogramu, koliko trenutno košta na berzi.

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 21. do 25. avgusta 2023. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- pad cena
- veći obim prometa

Na Produktnoj berzi zabeležen je veći obim prometa u odnosu na prošlonedeljni, ali je negativan cenovni trend i dalje prisutan kod svih primarnih poljoprivrednih proizvoda. Najviše aktivnosti bilo je na tržištu kukuruza. Ukupno je prometovano 2.101 tona robe (+ 9,48 %), čija finansijska vrednost iznosi 63.539.740,00 dinara (+ 19,57 %).

Statistički, kukuruzom se najviše trgovalo. Početak nedelje obeležila je slaba aktivnost učesnika, posebno na strani ponude. Od sredine nedelje dolazi do promene dinamike, kada se i na strani ponude i na strani tražnje beleži znatno veća aktivnost učesnika. Berzanski ugovori zaključeni su u cenovnom opsegu od 17,00 do 17,80 din/kg bez PDV-a. Ponder cena iznosi 17,32 din/kg bez PDV-a (19,04 sa PDV-om), pokazujući pad od 5,37 % u odnosu na sedam dana ranije. Prirodno suv kukuruz sa vlagom do 15% prometovan je po jedinstvenoj ceni od 17,00 din/kg bez PDV-a (18,70 din/kg sa PDV-om). Poslednjeg radnog dana ponuđen je veći lot novog roda kukuruza po ceni od 19,00 din/kg bez PDV-a, na paritetu CPT luka juzna Bačka.

U ukupnom nedeljnom prometu pšenica je učestvovala sa svega 15 %. Kupci su najviše interesovanja pokazali za pšenicu sa 11 - 12% proteina, a od sredine nedelje tražila se i stočna pšenica. Ponuđači su uglavnom nudili kvalitetniju pšenicu (protein 12,5 - 13), te se cena ponuđene robe znatno razlikovala od onoga što su kupci bili spremni da plate. Berzanski ugovori zaključeni su u cenovnom rasponu od 20,00 do 20,25 din/kg bez PDV-a. Ponder cena iznosi 20,19 din/kg bez PDV-a (22,20 sa PDV-om), što je pad od 3,88 %.

Kada je reč o sojinom zrnu, cena je imala promenljiv pravac kretanja. Ugovori su zaključeni u rasponu od 55,00 do 56,00 din/kg bez PDV-a, uz obračun kvaliteta. Ponder cena iznosi 55,39 din/kg bez PDV-a (60,92 sa PDV-om). Trgovalo se i sojinim zrnom rod 2021. po jedinstvenoj ceni od 55,50 din/kg bez PDV-a, uz obračun kvaliteta (61,05 din/kg sa PDV-om).

Na tržištu ječma gotovo da nije bilo kupaca. Zaključen je jedan berzanski ugovor za ječam sa HL 60kg po ceni od 16,40 din/kg bez PDV-a (18,04 din/kg sa PDV-om).

Slaba aktivnost kupaca bila je primetna i u trgovanju uljanom repicom. Prometovana je manja količina ove uljarice, po jedinstvenoj ceni od 45,71 din/kg bez PDV-a (50,28 din/kg sa PDV-om).

Od ostalih roba, trgovalo se mešanim đubrivom u formulaciji NPK 16x16x16, ruski, 25/1, po ceni od 56,43 din/kg (480 eur/t) bez PDV-a, dok je NPK 6x24x12, Elixir, u pakovanju 600/1 prometovan po 50,40 din/kg (430 eur/t) bez PDV-a.

PRODUKтна BERZA

Pregled ponuđenih i zaključenih količina, kao i raspon ponuđenih i zaključenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

	ROBA	PONUĐENA KOLIČINA	CENE PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNI PERIOD
KUKURUZ	ROD 2022.	1825	18,70-19,80	1175	18,70-19,58	-5,37%
	vlaga do 15%	100	18,70	100	18,70	
	ROD 2021.	500	19,80-20,90	-	-	
PŠENICA	ROD 2023.					-3,88%
	min. 11,5% proteina	50	22,00	50	22,00	
	min. 12% proteina	975	22,00-23,32	225	22,00-22,28	
	min. 13% proteina	300	23,65	-	-	
	plaćanje 48 sati po utovaru	50	22,00	50	22,00	
STOČNI JEČAM	ROD 2023.					
	HL < 62KG	25	18,04	25	18,04	
SOJA	ROD 2022.	305	60,50-61,60	305	60,50-61,60	
	ROD 2021.	50	61,05	50	61,05	
ĐUBRIVA	NPK 16:16:16	125	62,07-63,37	25	62,07	
	NPK 6:24:12	96	55,44	96	55,44	
	-	-	-	-	-	
	UREA 25/1	48	59,95	-	-	
	AN 25/1	50	47,85	-	-	
ULJANA REPICA	ROD 2023.	100	50,28	100	50,28	

CENE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA U PROTEKLOJ NEDELJI NA VODEĆIM ROBNIM BERZAMA

	PETAK	PONEDELJAK	UTORAK	SREDA	ČETVRTAK	PROMENA	
CME (ČIKAGO)	PŠENICA SEPTEMBARSKI FJUČERS	225,32\$/t	220,17\$/t	221,05\$/t	225,02\$/t	221,94\$/t	+2,48%
	KUKURUZ SEPTEMBARSKI FJUČERS	188,73\$/t	184,72\$/t	183,61\$/t	187,47\$/t	185,90\$/t	-0,17%
	SOJA SEPTEMBARSKI FJUČERS	500,68\$/t	503,40\$/t	496,56\$/t	499,50\$/t	501,78\$/t	+2,17%
	SOJINA SAČMA SEPTEMBARSKI FJUČERS	403,90\$/t	409,80\$/t	406,30\$/t	413,00\$/t	422,70\$/t	+5,78%
EURONEXT (PARIZ)	PŠENICA SEPTEMBARSKI FJUČERS	233,00€/t	229,25€/t	228,25€/t	231,50€/t	234,25€/t	+2,74%
	KUKURUZ NOVEMBARSKI FJUČERS	216,00€/t	216,50€/t	215,25€/t	216,50€/t	216,00€/t	+2,25%
	ULJANA REPICA NOVEMBARSKI FJUČERS	474,50€/t	469,00€/t	465,25€/t	472,00€/t	471,50€/t	+0,69%

DEŠAVANJA IZ PROTEKLE NEDELJE:

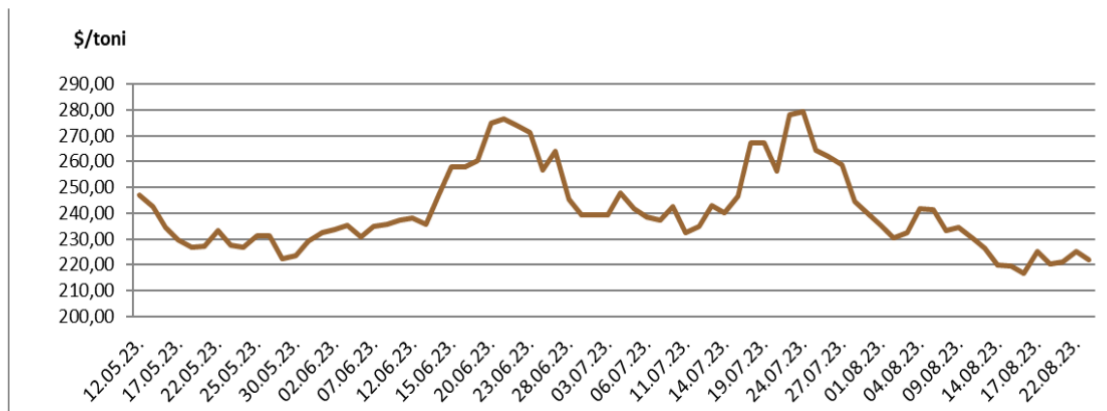
Egipat je kupio 60.000 t rumunske pšenice po vrlo konkurentnoj ceni od 270,25 \$/t CIF. Treba zabeležiti da je veći broj ruskih ponuda odbijen, po ceni oko 270 \$/t FOB. Iako francuska pšenica nije odabrana, njene FOB cene su bile niže od ruskih ponuda.

U Rusiji je poboljšanje jare pšenice tokom proteklih nedelja povećalo proizvodni potencijal. U Nemačkoj, sa druge strane, DBV federacija proizvođača, preko svog predsednika, izrazila je razočarenje proizvodnjom pšenice u toj zemlji, koja se očekuje da padne na oko 20 mil t, u poredenju sa 22 mil t prošle godine.

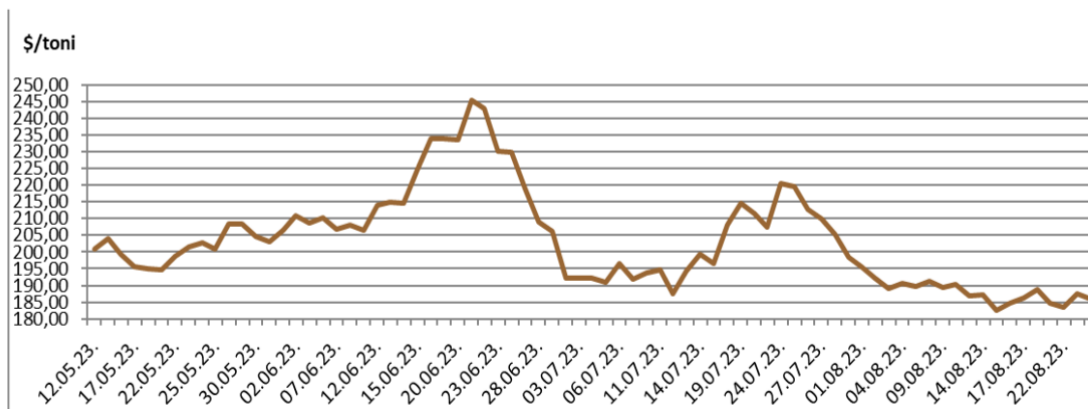
Libija je odbila isporuku pšenice iz Rusije, razlog je visok procenat zrna zaraženih štetočinama, prema izjavi Centra za kontrolu hrane i lekova te zemlje. Odbijena isporuka je bila 26.300 t i stigla je u luku Al-Kums tokom vikenda. Libijski Centar je naveo da isporučeno ne odgovara standardima za uvoz meke pšenice. Rusija je glavni snabdevač Libije pšenicom, zadovoljavajući 20% potreba te zemlje, prema podacima FAO iz 2022. Ukrajina je još jedan važan snabdevač libijskog tržišta sa skoro 200.000 t godišnje, što tu afričku zemlju čini osetljivom na poremećaje isporuka iz regiona Crnog mora. Libijski ministar ekonomije Mohamed Al-Hvaidž je rekao da su strateške rezerve pšenice te zemlje dovoljne za više od godinu dana. Takođe je objasnio da postoje brojne alternative uvozu pšenice, ako se rusko-ukrajinski rat duže nastavi. Libija navodno traži da uveze pšenicu iz Argentine, Kanade i SAD.

Evropska komisija postepeno menja svoje procene proizvodnje 2023. U odnosu na prošlomesečnu procenu proizvodnja meke pšenice je blago snižena na 126,1 mil t. Evropska proizvodnja ječma je takođe snižena, na 48,6 mil t. Najveće sniženje se tiče potencijalne proizvodnje kukuruza, gde je sadašnja procena 61,7 mil t, u poredenju sa prošlomesečnom procenom od 63 mil t. Uvoz kukuruza ostaje nepromenjen na 17 mil t.

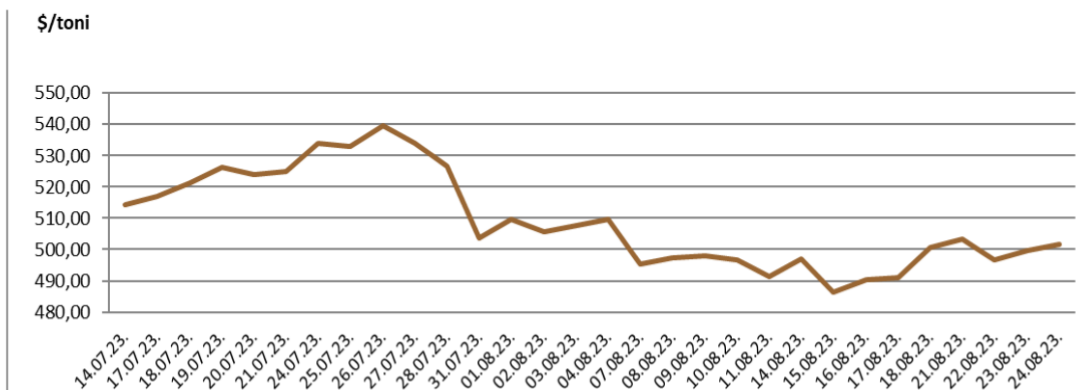
KRETANJE SEPTEMBARSKOG FJUČERSA NA PŠENICU NA CME U PERIODU: 12.05.2023. - 24.08.2023.

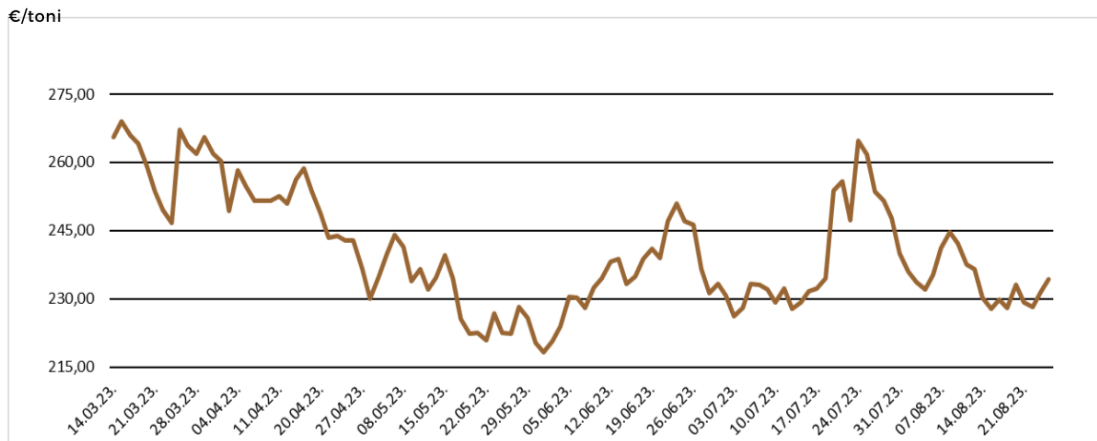
KRETANJE SEPTEMBARSKOG FJUČERSA NA KUKURUZ NA CME U PERIODU: 12.05.2023. - 24.08.2023.

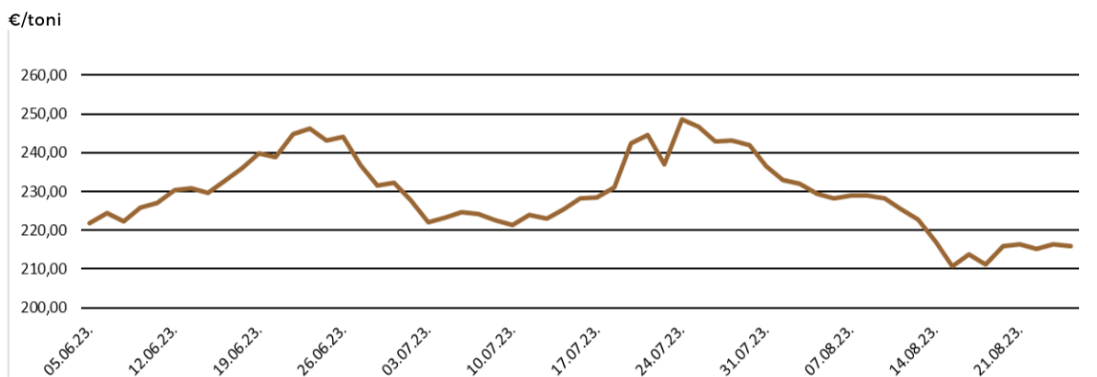
KRETANJE SEPTEMBARSKOG FJUČERSA NA SOJU NA CME U PERIODU: 14.07.2023. - 24.08.2023.

**KRETANJE SEPTEMBARSKOG FJUČERSA NA PŠENICU NA EURONEXT-U U PERIODU:
14.03.2023. - 24.08.2023.**

**KRETANJE NOVEMBARSKOG FJUČERSA NA KUKURUZ NA EURONEXTU-U U PERIODU:
05.06.2023. - 24.08.2023.**

**KRETANJE NOVEMBARSKOG FJUČERSA NA ULJANU REPICU NA EURONEXT-U U PERIODU:
11.05.2022. - 24.08.2023.**

